

[Udenrigsministeren.]

Eksporthens naturlige Forudsætninger i øvrigt er til Stede, synes ogsaa Mindretallet at erkende, idet det anfører, at vi forud for Traktatforhandlinger først og fremmest maa skaffe os Klarhed over, hvor Konkurrencefaren for danske Eksportprodukter kan dukke op. Det er de ulige Vilkaar, man er bange for. Men netop imod disse er selve Mestbegunstigelsen, trods dens Skavanker, det sikreste Middel.

Mindretallets Indvendinger bygger ikke alene paa Mestbegunstigelsesklausulens usikre og svævende Karakter, men henviser navnlig til, at den kan gøres illusorisk derved, at Medkontrahenten til enhver Tid — selv om han anlægger den mest liberale Fortolkning af Klausulen — kan specificere sine Toldsatser og derigennem berøve os den Ligestilling, vi havde regnet med. Jeg skal ikke nægte, at Mestbegunstigelsesklausulen er Genstand for forskellig Fortolkning i de forskellige Lande, og at dette kan medføre Ulemper, men jeg vil betone, at dette er et Fænomen, der er lige saa gammelt som Mestbegunstigelsesklausulen, og som dog ikke har kunnet føre til, at man i Handelspolitik af den Grund opgav Mestbegunstigelsen. En Differentiering af Sætserne ved en videre Specificering af Varerne er ikke forenelig med en redelig Fortolkning af Klausulen, og naar en saadan Differentiering finder Sted, bliver der da ogsaa i Regelen omgaaende protesteret fra Udlandets Side, netop under Henviisning til Mestbegunstigelsesklausulen. At Protesterne ikke altid tages til Følge, er beklageligt, men kan ikke lægges selve Princippet til Last. Som Mindretallet selv anfører, er der alvorlige internationale Bestræbelser i Gang for at komme saadanne Misbrug til Livs, Bestræbelser, der naturligvis støttes fra dansk Side. Og det maa navnlig ikke glemmes, at Differentieringer af den nævnte Art i Virkeligheden ikke er nær saa almindelige, som Mindretallet vil give det Udseende af; den danske Eksportindustri vil vist ikke kunne nævne mange Eksempler paa, at den er udsat for en ubillig Konkurrence som Følge af saadanne Differentieringer. Det er forstaaeligt, at det vækker Opsigt og Uro, naar det nu og da hænder — hvad jo er sket for vort Landbrug —, at en for snæver Fortolkning af Mestbegunstigelsen medfører praktiske Ulemper for en vis Eksportgren, men saadanne Undtagelsestilfælde maa ikke forlede til en Fordømmelse af Princippet.

Udenrigsministeriet er, som Mindretallet vil vide, ganske klar over disse Brist i Systemet, og det er en Selvfølge, at man

under Traktatforhandlingerne bestræber sig for at komme dem til Livs. Derfor har det været særlig overraskende, at netop disse to Traktater har givet Anledning til en saa sønderlemmende Kritik fra Mindretallets Side; thi i begge disse Traktater er der netop indsat Bestemmelser til Forhindring af de nævnte Ulemper. I Traktaten med Østrig har man sikret sig i Anledning af den Udspecificering af Ostsætserne, som findes i den østrigske Toldlov — og Mindretallet vil neppe kunne pege paa andre Punkter i den, som kunde tænkes at frembyde tilsvarende Ulemper for andre danske Eksportvarer. At vi blev opmærksom paa den Fare, der kunde komme til at true vor Osteeksport, var ingenlunde en Tilfældighed, saaledes som Mindretallet mærkeligt nok paastaar i Betænkningen. Hvad der skete under Ministersamraadet i Udvalget, var følgende: paa en Forespørgsel om, hvorfor der ikke er taget saadanne Forbehold med Hensyn til andre Varer, blev der svaret fra Udenrigsministeriets Side, at det skyldtes den Omstændighed, at den østrigske Toldlov tilfældigvis paa dette Punkt indeholdt en i sig selv urimelig Bestemmelse. Det var saaledes ikke tilfældigt, at vi blev opmærksom derpaa. Derimod var det en Tilfældighed, at den østrigske Tarif netop paa et Punkt, hvor det kunde have Interesse for os, var saaledes beskaffen, at vi mente at maatte tage dette særlige Forbehold. I Overenskomsten med Grækenland har vi paa tilsvarende Maade beskyttet vor vigtigste Eksportartikel til dette Land, nemlig Soyaolie, og med Hensyn til vore andre yderst faa Eksportvarer til Grækenland foreligger der ikke den af Mindretallet saa stærkt fremhævede Fare.

Til Trods herfor har de foreliggende to Overenskomster dog givet Mindretallet Anledning til at betegne de Mangler, der klæber ved Mestbegunstigelsen, som saa alvorlige, at de skulde nødvendiggøre en fuldstændig Omlægning af vor Traktatpolitik. Jeg kan ikke tiltræde dette Synspunkt. Skal vor Traktatpolitik ændres, maa i alt Fald vægtigere Grunde end disse føres i Marken. Vor Glæde over Mestbegunstigelsen er ingenlunde, som Mindretallet siger, en enfoldig Glæde. Vi er tværtimod ganske paa det rene med, hvad Mestbegunstigelsen betyder, og med, hvad Mangel paa Mestbegunstigelse betyder — jeg behøver vist blot at nævne Ordet Klipfisk. Naar Mindretallet mener, at vi gladelig overlader alle Kortene i Spillet til Modparten, vil jeg spørge: Hvad har Østrig og Grækenland opnaaet hos os andet end Mestbegunstigelse?